

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

77.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Сентября — 1836 — Wilno. Piątek. 25-go Września.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Н А.

Санктпетербургскія газеты отъ 17-го ч. с. м., сообщаютъ изъ сей Столицы:

„Ея Императорское Величество Государыня Императрица Высочайше повелѣть соизволила сдѣлать извѣстнымъ полученныя Ея Величествомъ девятнадцатый, двадцатый и двадцать первый бюллетени о состояннѣ здоровья Государя Императора:

„13-го Сентября, въ восемь часовъ вечера.

Государь Императоръ прибыть изволилъ въ г. Коломну благополучно. Здоровье Его Величества совершенно удовлетворительно.“

„14-го Сентября, въ восемь часовъ вечера.

Его Величество Государь Императоръ прибыть изволилъ въ столичный городъ Москву, въ совершенномъ удовлетворительномъ состояннѣ здоровья.“

„Царское Село, 17-го Сентября.

Сего утра въ шесть часовъ, Его Величество Государь Императоръ прибыть изволилъ въ совершенномъ здравнѣ, въ городъ Царское Село. — Срошеніе переломленной ключицы прочно утвердилось, не оставя почти слѣдовъ, а потому ежедневныя извѣстія о состояннѣ здоровья Его Величества будутъ прекращены.

Подписалъ: „Лейбъ-Медикъ Арендтъ“ (С. П.)

— Сегодня, поднятемъ флагъ на Зимнемъ Дворцѣ, жителямъ столицы возвѣщено о благополучномъ возвращеннѣ Государя Императора изъ путешествія. (А. В.)

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, ночью съ 23-го на 24-е ч. с. м. отправился въ Гродненскую губернію и Бѣлостокскую Область.

По удостоеннѣ Конференціи Императорской Виленской Медико-Хирургической Академіи, нижепоименованныя Студенты Медицины, Фармаціи и Ветеринарныя Ученики, отличившіеся въ истекшемъ учебномъ 1835 году превосходными усиліями въ наукахъ и благонравнымъ поведеніемъ, получили слѣдующія награды: вновь выпущенные, изъ казенныхъ Медицинскихъ Воспитанниковъ, *Лѣкари I-го Отдѣленія*: Семенъ Войшинъ золотую медаль; Антонъ Жабчинскій свидѣтельство на золотую медаль; Панкратій Дзяковичъ и Иванъ Коць, серебрянныя медали, — выпущенные изъ казенныхъ Ветеринарныхъ Воспитанниковъ: *Ветеринарный Лѣкарь I-го Отдѣленія* Ксаверій Гарышъ и *Ветеринарные Помощники I-го Отдѣленія*, Людвиъ Грудзинскій, Михаилъ Доброгурскій и изъ Вольнослушателей Осипъ Колбъ, книги. — Книгами же награждены остающіеся нынѣ въ Академіи Студенты: *V-го Медицинскаго Класа*: Казенныя Воспитанники: Антонъ Годзевскій, Викентій Кухарскій, Фелиціанъ Радзивилловичъ, Осипъ Федоровичъ, Стипендіаты Яковъ Куявскій, Вольнослушатели: Людвиъ Мещиковскій и Ксаверій Стравинскій; — *IV-го Медицинскаго Класа*, Казенный Воспитанникъ Генрихъ Нендзкій, Вольнослушатели: Францъ и Станиславъ Викшемскіе, Граціанъ Горскій и Флоріанъ Крассовскій; — *III-го*

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Gazety Sankt-Petersburskie pod dnem 17-m t. m. umieściły z tey Stolicy:

„NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ NAYWYŻEY rozkazać raczyła podać do wiadomości otrzymane przez JEJ CESARSKĄ MOŚĆ dziewiętnasty, dwudziesty i dwudziesty pierwszy biuletyny o stanie zdrowia CESARZA JEJ MOŚCI:

„13-go Września, o godzinie 8-mey wieczorem.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEJ MOŚĆ raczył szczęśliwie przybyć do m. Kołomny. Zdrowie NAYJAŚNIEYSZEGO PANA zupełnie jest zaspakajające.“

„14-go Września, o godzinie 8-mey wieczorem.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEJ MOŚĆ raczył przybyć do stołecznego miasta Moskwy w stanie zdrowia zupełnie zadowalającym.“

„Carskie-Sioło 17-go Września.

Dzisiejszego rana o godzinie szóstej, JEJ CESARSKA MOŚĆ aczył przybyć do miasta Carskie-Sioło w zupełnem drowiu. — Zrośnienie złamanego oboyczka trwale się umocniło, śladów prawie nie zostawiwszy. Przeto codienne wiadomości o stanie zdrowia NAYJAŚNIEYSZEGO PANA odtąd ustają.

Podpisał: Leib-Medyk Arendt.“

— Dzisi, przez wystawienie na Pałacu Zimowym chorągwi obwieszczono, mieszkańcóm stolicy o szczególnym powrocie CESARZA JEJ MOŚCI z podróży. (G.S.P.)

Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grdziński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę Dothorukow, w nocy z dnia 23-go na 24-ty t. m., wyjechał do Grodzieńskiej Gubernii Obwodu Białostockiego.

Podług uznania Konferencyi CESARSKIEY Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, — niżej wymienieni Studenci Medycyny, Farmacyi i Uczniowie Weterynaryi, którzy się odznaczyli w upłynionym szkolnym 1835 roku znakomitemi postępami w naukach i dobrem w oyczajach sprawowaniem się, — otrzymali, nagrody: Uczniowie Skarbowi Medycyny, którzy ukończyli nauki, *Lekarze Pierwszego Oddziału*: Symon Woyshyn złoty medal; Antoni Żabczyński świadectwo na złoty medal; Pankracy Dziakowicz i Jan Koc, srebrne medale; — Uczniowie Skarbowi Weterynaryi, którzy ukończyli nauki: *Lekarz Weterynaryi I-go Oddziału* Xawery Garnysz, i *Pomocnicy Weterynaryjni I-go Oddziału*: Ludwik Grudziński, Michał Dobrogurski, i z Wольnych Słuchaczów Józef Kołb, książki. — Książkami zaś nagrodzeni, zostający teraz w Akademii Studenci: *V-y Medycznej Kłassy*: Skarbowi Uczniowie Antoni Godziejewski, Wincenty Kucharski, Felicjan Rадзивиллович, Józef Fiedorowicz, Stypendyat Jakób Kujawski, Wольni Słuchacze: Ludwik Mściuchowski, i Xawery Strawiński; — *IV-y Medycznej Kłassy*, Skarbowy Uczeń Henryk Nendzki, Wольni Słuchacze: Franciszek i Stanisław Wikszemscy, Gracyan Górski i Floryan Krassowski; — *III-y Medycznej Kłassy*, Uczeń Skarbowy Antoni Boniecki, Wольni Słuchacze: Ludwik Chodkowski

Медицинскаго Класа, Казенный Воспитанникъ Антонъ Бонецкій, Вольнослушатели: Людвикъ Ходковский и Викторъ Шиманскій, *III-го Фармацевтическаго Класа*: Вольнослушатель Владиславъ Целинскій; *II-го Ветеринарнаго Класа 1-го Разряда*: Казенные Воспитанники: Бернардъ Вишоватый и Эдуардъ Островскій; *2-го Разряда*: Казенные Воспитанники: Антонъ Гувальтъ и Игнатій Моравскій, и Вольнослушатель Сигизмундъ Анчицъ. *III-го Ветеринарнаго Класа 1-го Разряда*: Казенные Воспитанники: Наполеонъ Адамовичъ и Наполеонъ Галицкій, и *2-го Разряда* Вольнослушатель Маркелль Внишко. Г. Вильно 1836 г. Сентября 18 дня.

Исправляющий должность Ученого Секретаря, Адъюнктъ Академіи О. Корженевскій.

Письмоводитель Конференціи и Архивариусъ Тит. Совѣтникъ М. Карловичъ.

Санктпетербургъ, 10-го Сентября.

По представленію Г. Министра Финансовъ и удостоенію Комитета Гг. Министровъ, Всемилостивѣйше пожалованы: С. Петербургскій Вице-Губернаторъ въ званіи Каммергера Двора Его Императорскаго Величества, Коллежскій Совѣтникъ Жадовскій въ Статскіе Совѣтники; Совѣтникъ Солянаго Отдѣленія Пермской Казенной Палаты, Оберъ-Бергмейстеръ 7-го класса Борзцовскій въ Коллежскіе Совѣтники; Начальникъ Отдѣленія Департамента Горныхъ и Соляныхъ Дѣлъ, Оберъ-Бергмейстеръ 7-го класса Шапошниковъ въ Берггауптманы 6-го класса и управляющій Онежскимъ Солянымъ Правленіемъ Оберъ-Гиттенфервальтеръ 8-го класса Чайковский въ Оберъ-Бергмейстеры 7-го класса. (Спб. В.)

— Командиръ 5-го Пѣхотнаго Корпуса Генераль-Адъютантъ Муравьевъ довелъ до свѣдѣнія, что когда при м. Тульчинѣ остановлена была партія рекрутъ Царства Польскаго, въ числѣ 243 человекъ, для отдохновенія и укрѣпленія въ силахъ послѣ дальняго похода, то Земскій Исправникъ Брацлавскаго уѣзда, съ самаго прибытія сей партіи, не преставаля заботиться объ улучшенномъ продовольствіи ея, а съ наступленіемъ великаго поста, довольствовалъ людей на свой счетъ каждодневно винною порціею, до самаго выступленія по назначенію. Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему о семъ докладу, — Высочайше повелѣть соизволилъ: Земскому Исправнику Буткевичу, за усердіе его къ пользѣ воинскихъ чиновъ, объявить Монаршее благоволеніе.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: впредь Унтеръ-Офицеровъ карантинной стражи производить въ Офицеры, на основаніи общихъ узаконеній о производствѣ Унтеръ-Офицеровъ въ Офицеры.

— По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ, что по случаю уничтоженія въ 1818 году лѣсныхъ заставъ въ разныхъ губерніяхъ существовавшихъ, для взиманія пошлинъ съ лѣсопромышленниковъ и штрафовъ за неимѣніе ими билетовъ на суда, лѣса и лѣсныя издѣлія, открывались неоднократно многія затрудненія и неудобства, въ преслѣдованіи похитителей казенныхъ лѣсовъ. Для отвращенія сего и пресѣченія дальнѣйшихъ злоупотребленій со стороны лѣсопромышленниковъ, входилъ онъ въ сношеніе съ Г. Главноуправляющимъ Путиами Сообщенія и Публичными Зданіями, прося его вмѣнить въ обязанность смотрителямъ судоходства, дабы они требовали отъ судохозяевъ и лѣсопромышленниковъ на суда и сплаваемые лѣса и лѣсныя издѣлія узаконенныя свидѣтельства и билеты и въ случаѣ неимѣнія таковыхъ, уведомляли о томъ немедленно мѣстныхъ лѣсныхъ чиновниковъ или Казенныя Палаты, для поступленія на основаніи установленныхъ правилъ. Получивъ въ Январѣ мѣсяцъ сего года отъ Графа Толля отзывъ, о данномъ имъ всѣмъ начальникамъ округовъ Путей Сообщенія (кроме VIII, заключающагося въ предѣлахъ Княжества Финляндскаго) предписаніи къ исполненію вышеупомянутаго требованія его Министра Финансовъ съ тѣмъ только, чтобы не было останавливаемо судовъ или плотовъ въ ихъ плаваніи, онъ Министръ Финансовъ тогда же далъ знать о семъ циркулярно Казеннымъ Палатамъ и Экспедиціямъ, предписавъ, въ случаѣ поступленія къ нимъ отъ смотрителей судоходства уведомленій, объ оказавшихся безъ установленныхъ свидѣтельствъ и билетовъ судахъ, лѣсахъ и лѣсныхъ издѣліяхъ, поступать съ таковыми на основаніи постановленныхъ по сему предмету правилъ. Нынѣ Г. Главноуправляющій Путиами Сообщенія и Публичными Зданіями, сообщая о полученномъ отъ управляющаго III округомъ донесеніи, что свидѣтельства и билеты представляются обыкновенно только на сплаваемые лѣса или лѣсныя

и Викторъ Сzymański; *III-y Kłasy Farmacyi Wolny Słuchacz* Władysław Celiński; *II-y Kłasy Weterynaryi 1-go Rzędu Uczniowie* Skarbowi: Bernard Wiszowaty i Edward Ostrowski; *2-go Rzędu Skarbowi Uczniowie*: Antoni Huwald i Ignacy Morawski, i Wolny Słuchacz Zygmund Anczyc. *III-y Kłasy Weterynaryi 1-go Rzędu*, Skarbowi Uczniowie: Napoleon Adamowicz i Napoleon Halicki, i *2-go Rzędu Wolny Słuchacz* Marcelli Boniszko. Wilno. 1836 roku Września 18 dnia.

Sprawujący obowiązek Uczzonego Sekretarza Adjunkt Akademii O. Korzeniewski.

Pismowódca Konferencyi i Archiwista Radzca Honorowy M. Karłowicz.

Sankt-Petersburg, dnia 16-go Września.

Po przedstawieniu P. Ministra Skarbu i uznaniu Komitetu P. Ministrów, Najłaskawiej mianowani: St. Petersburski Vice-Gubernator Szambelan Dworu Jego Cesarskiej Mości, Radzca Kollegialny Żadowski Radzca Stanu i Radzca Solnego Oddziału Permskiej Izby Skarbowej, Ober-Bergmeister 7-ey klasy Borzeczowski, Radzca Kollegialnym; Naczelnik Oddziału Departamentu robot Gorniczych i Solnych, Ober-Bergmeister 7-ey klasy Szaposhnikow Berghauptmanem 6 ey klasy i zarządzający Oнежскимъ Solnym Zarządem Ober-Hittenferwalter 8-ey klasy Czaykowski, Ober-Bergmeister 7-ey klasy. (G.A.)

— Dowódzca 5-go Korpusu piechoty Jenerał-Adjutant Murawjew uwiadomił, iż kiedy przy m. Tulczynie zatrzymana była partya rekrutów z Królestwa Polskiego, w liczbie 243 ludzi, dla wypocznienia i nabrania sił po dalekim marszu, Ziemiński Sprawnik powiatu Braclawskiego, od samego przybycia tey partyi, nie przestawał starać się o ulepszenie dla niej opatrzenia, a za nadeysciem wielkiego postu, dawał rekrutom własnym kosztem codziennie po porcyi wódki, do samego ich wyyscia, podług naznaczenia. CESARZ Jego Mość, po najpoddannieyszem o tém doniesieniu — Najwyżey rozkazać raczył: Ziemienskiemu Sprawnikowi Butkiewiczowi, za jego gorliwość ku wygodzie wojskowych, oświadczyć MONARSZE zadowolenie.

— CESARZ Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: oddać Podoficerów kwarantannowey straży podnosić do stopni Oficerów, na osnovie ogólnych prawideł o podnoszeniu Podoficerów na Oficerów.

— Wedle Ukazu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, iż z przyczyny zniesienia w roku 1818 lęśnych rogatek w różnych Guberniach byłych, dla pobierania opłaty od handlujących drzewem i sztrafów, jeżeli ci nie mieli biletów na statki, drzewo i wyroby z drzewa, okazywało się nie jednokrotnie wiele zatrudnienia i niedogodności, w poszukiwaniu szkód czyniących w skarbowych lasach. Dla odwrócenia tego i zapobieżenia dalszym nadużyciom ze strony handlujących drzewem, tenże P. Minister komunikował się z P. Główno-Zarządzającym drogami komunikacyi i publicznymi budowlami, prosząc go przepisać za obowiązek Dozorców spławu statków, ażeby ci wymagali od właścicieli statków i handlujących drzewem, przepisanych świadectw i rewersów, a w zdarzeniu, gdyby takowych nie mieli, ażeby natychmiast zawiadamiali o tém miejscowych urzędników lęśnych, albo Skarbowe Izby, dla postąpienia z nimi na osnovie postanowionych prawideł. Otrzymaawszy w Styczniu terażniejszego roku od Hrabiego Tolla uwiadomienie, o daném przezeń wszystkim Naczelnikom Okręgów dróg komunikacyi (oprócz VIII, który zamyka się w granicach Xięztwa Finlandzkiego) zlecenia do wypełnienia wyżej wzmiankowanego potrzebowania P. Ministra Skarbu, z tém tylko, ażeby nie zatrzymywano statków albo płytów w ich płynieniu. P. Minister Skarbu wtenczasze zawiadomił o tém okolnie Skarbowe Izby i Expedycye, zaleciwszy, w zdarzeniu weyscia do nich od Dozorców spławu zawiadomień o statkach, drzewie i wyrobach z drzewa, bez świadectw i biletów, postępować z takimi na osnovie ustanowionych w tym przedmiocie prawideł. Teraz P. Główno-Zarządzający drogami komunikacyi i publicznymi budowlami, udzielając o otrzymaném od Zarządzającego III-cim Okręgiem doniesieniu, iż świadectwa i bilety okazują się zwyczajnie tylko na spławiane drzewo lub wyroby z drzewa, nie zaś na same statki, częścią z przyczyny zostawiania statku pod ewikcyą u osób postronnych, a niekiedy z przyczyny nieznaidowania się na nich samych właścicieli lub przykazyków, i że stérnicy, pod których do-

издѣлія, а не на самыя суда, частію по состоянію судовъ въ залогѣ у стороннихъ лицъ, а иногда по ненахожденію при нихъ самыхъ хозяевъ или прикащиковъ и что водоливы, въ надзорѣ коихъ таковыя суда остаются, всегда отзываются, что свидетельства и билеты хранятся и судовладельцы, присовокупляя, что къ установленію могущей возникнуть отъ сего переписки, по мнѣнію его, полезно было бы объявить отъ Министерства Финансовъ въ вѣдомостяхъ обихъ столицъ для свидѣнія лѣсопромышленниковъ и судовладельцевъ, дабы они непременно отдавали билеты и свидетельства на суда тѣмъ лицамъ, кому оныя поручаются, для предъявленія гдѣ слѣдуетъ. Хотя свода законовъ тома VIII, устава лѣснаго, въ нижеслѣдующихъ статьяхъ, и именно постановлено: въ 448, что какое судно, заклеименное казеннымъ клеймомъ, безъ билета при заставахъ лѣсныхъ и вѣдомства Путей Сообщенія учрежденныхъ, не можетъ быть пропущено; 453, дабы рѣчные суда, построенныя изъ казеннаго лѣса, не могли иногда, подъ именемъ выстроенныхъ изъ помѣщичьяго, отправляться съ мѣста постройки безъ платежа пошлины, поставляется правиломъ, чтобы и суда выстроенныя изъ помѣщичьихъ лѣсовъ, были клеймены Земскими Судами и имѣли отъ нихъ билеты, и 1219, въ случаѣ когда судно окажется на заставѣ съ непринадлежащимъ къ нему билетомъ, или совсѣмъ безъ билета, взыскивать съ судовладельца пошлинныя деньги и пеню; но какъ изъ отношенія Г. Главноуправляющаго Путями Сообщенія и Публичными Зданіями видно, что таковыя билеты собственно на суда, никогда почти на заставахъ не представляются и что при дальнѣйшемъ неисполненіи сего, можетъ возникнуть въ требованіи оныхъ билетовъ обширная переписка къ напрасному обремененію, а иногда и къ остановкѣ самаго сплава судовъ, то по сему признавая мнѣніе Г. Главноуправляющаго Путями Сообщенія и Публичными Зданіями весьма уважительнымъ, онъ Министръ Финансовъ представляетъ о томъ на благоразсмотрѣніе Правительствующаго Сената, съ тѣмъ, не благоугодно ли оному будетъ, къ устраненію вышеозначенныхъ неудобствъ и затрудненій, предписать всѣмъ Гражданскимъ Начальствамъ, о строжайшемъ и непремѣнномъ подтвержденіи по вѣдомствамъ ихъ всѣмъ судовладельцамъ и лѣсопромышленникамъ, дабы на точномъ основаніи вышеприведенныхъ 448, 453 и 1219-й статей свода законовъ, выдаваемыхъ какъ отъ лѣсныхъ чиновниковъ, такъ и отъ Земскихъ Судовъ билеты и свидетельства на суда, во время сплава оныхъ, непременно передаваемы были тѣмъ лицамъ, кому суда поручены, для предъявленія, по востребованію, на заставахъ лѣсныхъ или вѣдомства Путей Сообщенія чиновникамъ, подъ опасеніемъ въ противномъ случаѣ взысканія въ казну установленныхъ пошлинъ и пеней; а дабы кто впредь не вѣдѣніемъ сего закона не могъ отговариваться, то сверхъ подтвержденія Губернскимъ Начальствамъ, республиковать о томъ повсемѣстно установленнымъ порядкомъ, Приказали: согласно мнѣнію Г. Главноуправляющаго Путями Сообщенія и представленію Г. Министра Финансовъ, всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ предписать, дабы они чрезъ кого слѣдуетъ судовладельцамъ и лѣсопромышленникамъ строжайше подтвердили, чтобы они по точной силѣ 448, 453 и 1219 ст. св. зак. т. VIII-го устава о лѣсахъ, выдаваемые какъ отъ лѣсныхъ чиновниковъ, такъ и отъ Земскихъ Судовъ билеты и свидетельства на суда, во время сплава оныхъ, непременно передавали тѣмъ лицамъ, кому суда поручены, для предъявленія по востребованію, на заставахъ лѣсныхъ или вѣдомства Путей Сообщенія чиновникамъ, подъ опасеніемъ въ противномъ случаѣ взысканія въ казну установленныхъ пошлинъ и пеней, о чемъ и послать указы, каковыми дать знать всѣмъ Казеннымъ Палатамъ и увѣдомить Г. Главноуправляющаго Путями Сообщенія и Публичныхъ Зданій и Министра Финансовъ; во всѣ же Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить вѣденія, а для печатанія въ Сенатскихъ вѣдомостяхъ экземпляръ указа препроводить въ Контору Типографіи при извѣстїи. Августа 31 дня 1836 года. (По 1-му Департаменту.) (С. В.)

— Изъ мѣстечка Волочиска, Волынской губерніи, увѣдомляютъ о бывшей тамъ 18-го Августа сего года, сильной бурѣ. Утромъ и въ полдень этого дня было очень знойно и тихо; ни одно облако не затмѣвало рѣвшаго неба. Но къ тремъ часамъ по полудни, подулъ отъ запада сильный вѣтеръ, и вскорѣ черныя тучи, сопровождаемыя молніями и громомъ, покрыли весь горизонтъ мѣстечка. Усилившійся вѣтеръ и непрестанные удары грома, оглашавшіе всю окрестность, среди мрака, разсѣяемаго яркими мол-

зoremъ остаются таковыя статки, zawsze powiadają, iż świadectwa i bilety zostają u właścicieli statków, dodając, iż dla uchylenia mogącej wyniknąć ztąd korespondencyi, podług jego opinii, dobrze byłoby od Ministerium Skarbu obwieścić przez gazety obu Stolic dla wiadomości handlujących drzewem i właścicieli statków, ażeby oni koniecznie oddawali bilety i świadectwa na statki tym osobom, którym się one poruczają, dla zajawienia gdzie należy. Chociaż w Połączeniu Praw tomu VIII Ustawy Leśney w niżej pomienionych artykułach, a mianowicie postanowiono: w 448, iż żaden statek skarbowym kleymem zakleymiony, bez biletu przy spławnych rogatkach i wiedzy dróg komunikacyi urzędzonych, nie może być przepuszczonym; 453, ażeby statki rzeczne, ze skarbowego drzewa wybudowane, nie mogły czasami pod imieniem wybudowanych z drzewa obywatelskiego, odpływać z miejsca budowania się, bez opłacenia poszliny, postanawia się za prawidło: ażeby także i statki, z obywatelskiego drzewa wybudowane, były kleymione przez Ziemskie Sądy i miały od nich bilety, i 1219, w zdarzeniu, kiedy statek ukaże się na rogatce z nienależącym do niego biletom, lub zupełnie bez biletu, uzyskiwać z właścicieli statków poszlinne pieniądze i penę; lecz że się z odniesienia P. Główno-Zarządzającego drogami komunikacyi i publicznymi budowlami okazuje, iż takowe bilety właściwie na statki, nigdy prawie na rogatkach nie bywają okazywane, i że przy dalszém niewypełnieniu tego, może wyniknąć w wymaganiu tych biletów rozciągła korespondencya dla nadaremne go obciążenia, a niekiedy i dla zatrzymania samego spławu statków; tedy w tym względzie uznając opinią P. Główno-Zarządzającego drogami komunikacyi i publicznymi budowlami za bardzo słuszną, P. Minister Skarbu przedstawia o tém do uwagi Rządzącego Senatu, z tém, ażali nie podoba mu się dla uchylenia wyżej pomienionych niedogodności i zatrudnień, zalecić wszystkim Cywilnym Zwierzchnościom, o surowém i koniecznym powtórzeniu w ich wiadomościach wszystkim właścicielom statków i handlującym drzewem, ażeby na istotney podstawie wyżej przywiedzionych 448, 453 i 1219 artykułów Połączenia Praw, wydawane tak od urzędników leśnych, jako też i od Ziemskich Sądów bilety i świadectwa na statki w czasie ich spławu, koniecznie dawane były tym osobom, którym się statki poruczają, dla okazania na zapotrzebowanie na spławnych rogatkach lub wiedzy dróg komunikacyi urzędnikom, pod obawą w przeciwnym razie uzyskania do skarbu ustanowionych poszlin i peny; ażeby zaś nikt odtąd nie wiadomością tego prawa nie mógł się wymawiać, tedy oprócz ponowienia zaleceń Gubernialnym Zwierzchnościom, rozpublikować o tém po wszystkich miejscach ustanowionym porządkiem. Rozkazali: zgodnie z opinią P. Główno-Zarządzającego drogami komunikacyi i przedstawieniem P. Ministra Skarbu wszystkim Gubernialnym Rządom przepisać, ażeby one przez kogo należy właścicielom statków i handlującym drzewem naysurowiey ponowiły, ażeby oni podług istotney mocy 448, 453 i 1219 art. Połączenia Praw T. VIII ustawy o lasach, wydawane tak przez urzędników leśnych, jako też i od Ziemskich Sądów bilety i świadectwa na statki podczas ich spławu, koniecznie oddawali tym osobom, którym statki są poruczone, dla okazania na zapotrzebowanie na rogatkach leśnych, lub wiedzy dróg komunikacyi urzędnikom, pod obawą w przeciwnym razie uzyskania do skarbu ustanowionych poszlin i peny, o czém też postać ukazy, i również przez ukazy dać wiedzieć wszystkim Izbowi Skarbowym i uwiadomić PP. Główno-Zarządzającego drogami komunikacyi i publicznych budowli i Ministra Skarbu, do wszystkich zaś Departamentów Rządzącego Senatu i Powszechnych ich Zebrań przesać uwiadomienia, a dla wydrukowania w Senackich gazetach egzemplarz ukazu przesać do Kantoru drukarni przy uwiadomieniu. Dnia 31 Sierpnia 1836 roku. (Z 1-go Departamentu.) (G. S.)

— Donoszą z miasteczka Wołoczyska, Gubernii Wołyńskiej, obyły tam, dnia 18-go Sierpnia tego roku, wielkiej burzy. Rano i o południu dnia tego było bardzo gorąco i cicho; żadna chmura nie zasłaniała czerwieniejącego się nieba. Lecz o godzinie 3-ey z południa, wiatr mocny powstał od zachodu, i wkrótce czarne chmury, wśród błyskawic i grzmotów, okryły cały horyzont miasteczka. Wiatr coraz mocniejszy i nieustanne bicie piorunów, przerażające całą okolicę, wśród ciemności przerywanej straszliwemi błyskawicami, przed-

нїями, представляли ужасное зрелище. Казалось, что разъяренный Золь стремился поглотить всю трепетавшую от ярости его природу. Сокрушительнымъ порывомъ вихря сорваны кровли съ домовъ таможи и ея пакгауза, съ двухъ водяныхъ мельницъ, таможенной будки и со всѣхъ строеній почтовой конторы; проломлена каменная стѣна въ строеніи таможенномъ, и разрушены до основанія, часть зданія почтовой конторы, полицейскій сарай и половина частного дома, а стоявшій близъ рѣки Збруча сарай, съ бывшимъ въ немъ экипажемъ, снесенъ въ рѣку. Буря дѣйствовала съ такою силою, что доски, черепица съ кровель и другія громоздкія вещи увлекаемы были въ воздухъ. (Сбв. Пз.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 20-го Сентября.

Пишутъ изъ Венеціи, что Турецкій Посланникъ *Ахмедъ-Паша*, выдержавъ 21-дневный карантинъ, недалѣе 28 или 29 ч. с. м. отправится отсюда въ дальнѣйшій путь въ Вѣну.

— Частныя письма изъ Константинополя утверждаютъ, что въ слѣдствіе открытаго заговора, распространявшагося между благовоющими Музульманами отъ неудовольствія призывскъ Султанскаго портрета, тамъ повѣшены или осуждены на отрубленіе головы, болѣе 1,000 чел., между которыми есть много знатныхъ Турковъ, какъ наприимѣръ наставникъ молодого Султанскаго сына.

Прага, 12-го Сентября.

Прагская газета отъ 9-го ч. с. м. содержитъ: „Съ самаго утра 7-го ч. с. м. звонъ большого Кафедральнаго колокола и громъ пушекъ возвестили празднество, которымъ сегоднешній день столько ознаменованъ въ Богемскихъ летописяхъ. Вторичное торжественное перенесеніе драгоценностей короны въ 8 часовъ изъ дворца Е. И. Велич. въ церковь Св. Венцеля, прежде уже изъ нея какъ изъ обыкновеннаго хранилища, перенесенныхъ въ Имп. Дворецъ, заступающимъ мѣсто Верховнаго Бургграфа Богеміи, Государственнымъ и Конференцъ-Министромъ, Графомъ *Колловратомъ*, *) открыло рядъ торжествъ, коими ознаменовалась коронація Императора *Фердинанда I*, какъ Богемскаго Короля. Оберъ-Готмейстеръ, Баронъ *Гессъ*, съ булавою своею предшествовалъ церемоніи, слѣдовавшей чрезъ оба замковые двора. Занимъ шли: заступающій мѣсто Верховнаго Бургграфа съ короною и Королевскимъ покрываломъ, Верховный Судья *Вагеманъ* съ державою, великій Писарь кавалеръ *Прогаска* съ скипетромъ, хранители Короны изъ Вельможъ, Графъ *Дитрихштейнъ* съ ораремъ и поясомъ, Кавалеръ *Богунъ* изъ рыцарскаго состоянія съ Королевскою мантиею. Эти драгоценности, положены на олтарь въ церкви Св. Венцеля, у дверей которой до прибытія Е. Имп. Велич. стояли оба хранителя, и хранитель по наслѣдству.

Е. Имп. Велич. оставилъ дворецъ свой черезъ часъ и предшествуемый Гофъ-фурьерами, пажами также Камеръ-фурьерами, представителями сословій, придворными Чиновниками и Камергерами, Государственными сановниками, къ коимъ присоединились Тайные Совѣтники, Оберъ-Готмейстеромъ Барономъ *Гессъ* съ булавою, Богемскимъ Герольдомъ въ гербовомъ костюмѣ и Великимъ Государ. Маршаломъ Графомъ *Кламъ-Галласъ* съ открытымъ мечемъ Св. Венцеля, проходилъ чрезъ замковую площадь, при колокольномъ звонѣ во всей столицѣ, мимо выстроенаго въ колонны отряда городской гвардіи и цѣховъ, слѣдуя въ Кафедральную церковь. Его Величество шествовалъ подъ прекраснымъ baldachinomъ, несомымъ Бургомистромъ кавалеромъ *Шпоршилемъ*, двумя Вице-Бургомистрами *Фанта* и *Келлеромъ* и пятью Совѣтниками Магистрата города Праги; Е. В. былъ въ Фельдмаршальскомъ мундирѣ, украшенномъ 4 орденоскими цѣпами и большою лентою ордена *Маріи Терезіи*. За Императоромъ слѣдовали Кавалеры *Золотога Руна* и другихъ великихъ орденовъ, Генераль-Адъютантъ Графъ *Кламъ-Мартиницъ* и Капитаны гвардіи.

Е. И. Величество вошелъ въ архикафедръ при звукѣ трубъ и литавръ и поцѣловавъ напередъ на колынахъ по давнему обыкновению, поднесенный по святителемъ Княземъ Архіепископомъ Прагскимъ Графомъ *Анквицъ*, крестъ Императора *Карла IV*, вступилъ въ каплицу Св. Венцеля, куда за Е. Имп. Велич. вступили Сановники Двора, заступающій мѣсто Великаго Подкоморія Графъ *Штернбергъ*, Государственные Сановники и Совѣтники тамошняго Правленія. Императоръ въ коронаціонной одеждѣ съ поясомъ и

ставилъ окропное widowisko. Здавалося, изъ розгневаннаго Еолъ хотѣлъ похлѣбнуть всю прелекнѣнную его гнѣвомъ натурѣ. Нисходящимъ порывомъ вихря zerwane zostały dachy z domów tamozni i pakhausu, z dwóch wodnych młynów, tamozennej budki i ze wszystkich zabudowań Kantoru Pocztowego: przełamana muirowana ściana w gmachu tamozni i zburzone do gruntu, część budowy pocztowego kantoru, stajnia policyjna i półowa domu prywatnego, a stojąca blisko rzeki Zbrucza wozownia zbyłym w niej pojazdem, занесена до rzeki. Burza z taką działała mocą, iż deski, dachówki z dachów i inne kupami zwałone rzeczy niesione były na powietrzu. (P.P.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Австрія.

Вѣднѣ, дня 20 Września.

Donoszą z Wenecyi, iż Poseł Turecki, *Achmed-Basza*, odbywszy 21-dniową kwarantannę, najdalej dnia 28 lub 29 b. m. uda się ztamtąd w dalszą podróż do Wiednia.

— Listy prywatne ze Stambułu zapewniają, iż w skutek odkrytego spisku i panującego między prawowiercami Mużulmaami wstrętu ku wystawieniu wizerunku Sułtana, zaduszono tam i ścięto 1,000 osób, między którymi jest nie mało znakomitych Turków, jak na przykład nauczyciel młodego syna Sułtana.

Прага, 12-го Września.

Gazeta Praska z d. 9 b. m. zawiera: „Już zrana d. 7 t. m. zapowiedział huk dział i odgłos wielkiego dzwonu archikatedralnego uroczystość, którą dniu dzisiejszemu w dziejach czeskich nadano tak znakomite znaczenie. Uroczyste powtórne przeniesienie kleynotów koronnych o godzinie ósmej z gmachów J. C. K. Mości do kaplicy S. Wacława, dawniej już z teyże, gdzie zwykle są przechowywane, занесionych do gmachów Cesarskich, przez zastępcę Naywyższego Burgrabiego Czech, Ministra Stanu i Konferencyi, Hrabiego *Kollowrata* *), rozpoczęto szereg uroczystości, którymi koronacja Cesarza *Ferdynanda I* go na Króla Czech obchodzoną być miała. Wielki Ochmistrz Koronny Baron *Hess*, z łaską swoją przewodniczył orszakowi, ciągnącemu przez oba dworskie dziedzińce. Za nim postępowali: zastępca Naywyższego Burgrabiego, z Koroną i Królewskim nakryciem głowy, Wielki Sędzia Koronny Baron *Wagemann*, Jabłko, Wielki Pisarz Koronny Kawaler *Prohaska*, Berło, Strażnicy Koronni ze stanu magnatów, Hrabia *Dietrichstein* ze stułą i pasem, ze stanu rycerskiego Kawaler *Bohusz* z płaszczem Królewskim. Kleynoty te złożono w kaplicy S. Wacława na ołtarzu, gdzie od obu Strażników i od Dzieńdzicznego Strażnika drzwi aż do przybycia N. Pana strzeżone były.

N. Cesarz Jmć opuścił gmachy swoje godziną później i poprzedzany furjerami dworu, paziami, tudzież furjerami Kamery, Stanami, Urzędnikami dworu i Szambelanami, Dygnitarzami Koronnymi, do których się Tayni Radzcy przyłączyli, Wielkim Ochmistrem Koronnym Baronem *Hess* z łaską, Heroldem czeskim w ubiorze herbowym i Wielkim Marszałkiem Koronnym Hrabia *Clam Gallas* z dobytym mieczem S. Wacława, postępowali przez dziedzińce zamku śród bicia wszystkich dzwonów stolicy, koło stojącego w paradzie oddziału gwardyi mieyskiej i cechów, do kościoła archikatedralnego. Szedł pod przepysznym baldachinem, niesionym przez Burmistrza Kawalera *Sporschił*, przez dwóch Vice-Burmistrzów *Fantę* i *Kellera* i pięciu Radzców Magistratu miasta Prahy, a mając na sobie mundur Feldmarszałka, był ozdobiony 4-ma łańcuchami orderowemi, tudzież wielką wstęgą orderu *Maryi-Teresy*. Za N. Panem postępowali Kawalerowie *Złotego-Runa* i innych wielkich krzyżów, Jenerał-Adjutant Hrabia *Clam Martinitz* i Kapitanowie gwardyi.

Do archikatedry wszedł N. Pan wśród trąb i kołtów odgłosu, i pocałowawszy przy wstępie, dawnym zwyczajem, klęcząc, podany sobie przez Konsekratora, Xiecia Arcybiskupa Praskiego, Hrabiego z Postawic *Ankwicza*, krzyż Cesarza *Karola IV*, wszedł do kaplicy S. Wacława, dokąd weszli za J. C. K. Mością naywyżsi urzędnicy dworu, zastępca Naywyższego Podkomorzego Hrabia *Sternberg*, Dygnitarze Koronni i Radzcy Rządu krajowego. N. Cesarz Jmć odziany w ornat koronacyjny, ozdobiony pasem i stułą, z wierzchu któ-

*) Верховный Богемский Бургграфъ немогъ присутствовать на коронаціи по случаю скоростной смерти его брата, Князя Архіепископа Оломунаго, послѣдовавшей за день предъ симъ.

*) Naywyższy Burgrabia Czech nie mógł być obecnym na koronacji, z powodu nagłej śmierci brata swojego, Xiecia Arcybiskupa Ołomunieckiego, która dniem wprzody nastąpiła.

ораремъ которые покрыты были Королевскою мантией, съ короною наголовѣ, оставилъ каплицу ожидаемый при входѣ посвятителемъ въ сопровожденіи клера и двухъ Епископскихъ ассистентовъ, Епископовъ Вудейскаго и Бринскаго, также предшествуемый настоятелями четырехъ старѣйшихъ церквей, которые несли въ богато украшенныхъ сосудахъ, мощи Св. Вареоломея, Апостола Филифа, Св. Анны и Св. Варвары; Е. В. приступилъ къ большому олтарию.

Шествіе слѣдовало въ томъ же порядкѣ какъ и въ каеэдру, съ тою только разницею, что Императору предшествовали чиновники по наслѣдству, въ переди коихъ находился Богемскій Герольдъ, имѣя на головѣ украшенную перьями камилавку и неся булаву; за нимъ слѣдовали Государственные Сановники съ коронными драгоценностями: напередъ по наслѣдству стражникъ дверей Баронъ И. Младота съ ключемъ, В. Хорунжій коронный изъ сословія Вельможъ, Графъ Хорынскій, и рыцарскаго сословія Кавалеръ Кундратигъ съ штандартами, В. коронный Казначей Графъ Сальмъ, заступающій мѣсто В. короннаго Унтеръ-Форшнейдера и В. Кухмистръ съ вызолоченнымъ и посеребреннымъ хлѣбомъ, В. Придворный Казначей Князь Фердинандъ Лобковигъ, заступающій мѣсто Оберъ-Мундшенка съ жертвеннымъ виномъ въ вызолоченныхъ и посеребренныхъ боченкахъ, Оберъ-Форшнейдеръ Графъ Вальдштейнъ, и Оберъ-Гофмейстеръ Графъ Кинскій съ булавою; за ними слѣдовали верховные Сановники рыцарскаго сословія, коронный Хранитель, коронный Писарь съ скипетромъ, заступающій мѣсто Подкоморія Графъ Лицовъ, и Кенигрецскій Бургграфъ Кавалеръ Горнъ, потомъ верховные коронные Сановники изъ сословія Вельможъ: заступающій мѣсто короннаго Хранителя, Верховный коронный Судья, Баронъ Вагеманъ съ яблокомъ, заступающій мѣсто Апелляціоннаго Президента Баронъ Эренталъ, и Королев. Богем. Президента Палаты, Графъ Шенборнъ, заступающій Верховнаго Бургграфа, Графъ Колловратъ съ короною, заступающій Верховнаго Канцлера, Князь Августъ Лобковигъ, Верховный Судья ленныхъ правъ, Графъ Шпоркъ, Верховный Гос. Гофмейстеръ Баронъ Гессъ съ булавою, и наконецъ впереди самаго Императора, Великій коронный Маршалъ, Графъ Клямъ-Галласъ съ мечемъ Св. Венцеля. Вокругъ и позади Императора, кромѣ обыкновеннаго прикрытія лейбъ-гвардіи, шли Кавалеры ордена Золотога Руна и другихъ великихъ орденовъ, Оберъ-Камергеръ Графъ Гартманъ съ порфирированнымъ покрываломъ на головѣ, Капитаны гвардіи и Генераль-Адъютантъ.

Когда шествіе при пѣніи хора вступило во храмъ Е. И. Велич. возсѣлъ на построенный среди онаго престолъ, а между тѣмъ посвятитель, стоя при большомъ олтари, произнесъ предъ Императоромъ двѣ молитвы: *Deus qui scis etc.* и *Omnipotens sempiternus deus coelestium etc.*, потомъ положены драгоценности короны на олтари. Участвовавшіе въ семъ обрядѣ заняли мѣста у подножія Королевскаго престола, по достоинству и по прежнему обыкновению. Ея Велич. Императрица и Члены Августѣйшей Императорской Фамиліи и Ихъ Велич. Король и Королева Саксонскіе, прибывшіе за день предъ симъ на коронаціонныя празднества, находились въ молитвенной по лѣвую сторону большаго олтара; подъ этимъ олтарею и вообще, гдѣ только можно было, устроены возвышенныя мѣста, для членовъ Дипломатическаго Корпуса, дамъ, знатнѣйшаго дворянства и прочей публики, и всѣ они наполнены были значительнымъ числомъ зрителей.

Потомъ два присутствующіе Епископа, предшествуемые Оберъ-Гофмейстеромъ и Великимъ Маршаломъ, провожали Его Величество къ ступенямъ большаго олтара, гдѣ Императоръ на колѣнахъ предъ сидящимъ на Его мѣстѣ посвятителемъ произнесши съ наклоненнымъ къ земли лицомъ предписанныя молитвы, получилъ благословеніе, откуда опять при помощи двухъ прислуживающихъ Епископовъ возвратился на престолъ.

Началась обѣдня. Послѣ Евангелія умолкла музыка и началъ коронаціонный обрядъ. Е. Имп. Величество опять оставилъ престолъ и стоя на нижней ступени олтара, на вопросъ посвятителемъ: *Vis fides sanctam?* отвѣчалъ: *Volo* а на вопросъ: *Vis regnum Tibi etc.* отвѣчалъ: *Volo et in quantum divino fultus adjutorio ac solatio omnium suorum valero, ita me per omnia fideliter acturum esse promitto.* Потомъ снявъ домашнюю корону, съ колѣнопреклоненіемъ прочелъ на Латинскомъ языкѣ по церковной книгѣ лежащей на колѣнахъ посвятителя коронаціонную присягу и проговорилъ за словами стоящаго вблизи, на колѣнахъ, заступающаго мѣсто Оберъ-Бургграфа, присягу чиновъ. (Окончаніе впереди.)

рых spadał płaszcz królewski, mając na głowie koronę domową opuścić kaplicę, oczekiwany przy wstępie od Konsekratora z Klerem assistującym, i w towarzystwie dwóch Biskupich assistentów, Biskupów Budziejowickiego i Brneńskiego, tudzież poprzedzany Plebanami czterech najdawniejszych piebanii, niosącemi w bogato ozdobionych skrzynkach relikwie S. Bartłomieja, Apostoła Filipa, S. Anny i S. Barbary, przystąpił do wielkiego ołtarza.

Orszak postępował w tym samym porządku, jak idąc do katedry, z tą tylko różnicą, że przed Cesarzem szli Urzędnicy Dziedziczeni, których Herold Czeski, na głowie z ozdobionym piórami baretem i niosąc laskę, poprzedzał; za nim szli Dygnitarze Koronni z kleynotami koronnymi: naprzód Dziedziczny Strażnik drzwi Baron J. Mladota z kluczem, Wielki Chorąży Koronny stanu magnatów, Hrabia Choryński, i stanu rycerskiego Kawaler Kunderatycz, z chorągwiemi, Wielki Skarbnik Koronny, Hrabia Salm, zastępca W. Podatolego Koronnego i W. Kuchmistrz Koronny z wyzłocanym i wysrebrzanym chlebem, Wielki Podskarbi Koronny, Xiążę Ferdynand Lobkowicz, zastępca Wielkiego Podczaszego Koronnego z winem ofiarném w wyzłocanych i wysrebrzanych beczułkach, W. Krawczy Koronny Hrabia Waldstein i W. Ochmistrz Hrabia Kiński z laską; za niemi postępowali Najwyżsi Dygnitarze stanu rycerskiego; Strażnik Koronny, Pisarz Koronny z berłem, zastępca Podkomorzego Hrabia Lützow i Burgrabia Królogrodu Kawaler Horn, daley Najwyżsi Dygnitarze Koronni stanu magnatów: zastępca Strażnika Koronnego, Najwyższy Sędzia Koronny, Baron Wagemann z jabłkiem; zastępca Prezesa apellacyi Baron Aerenthal, i Kr. Czeskiego Prezesa Kamery, Hrabia Schönborn, zastępca Najwyższego Burgrabi, Hrabia Kollowrat z Koroną, Najwyższego Kancelerza Xiążę August Lobkowicz, Najwyższy Sędzia praw lennych, Hrabia Spork, Najwyższy Ochmistrz krajowy Baron Hess z laską urzędową, a nareszcie tuż przed samym Cesarzem W. Marszałek Koronny, Hrabia Clam-Gallas z mieczem Sw. Wacława. Koło i za Cesarzem szli, oprócz zwyczajnej eskorty gwardyi przybocznej, Kawalerowie orderu Złotego Runa i innych wielkich krzyżów, W. Podkomorzy Hrabia Hartmann z purpurowém nakryciem głowy, Kapitanowie gwardyi i Generał-Adjutant.

Podczas, gdy orszak wśród śpiewu choralnego do presbyterium zdążył, J. C. K. Mość usiadł na wzniesionym we środku onegoż tronie, a tymczasem Konsekrator, stojąc przy wielkim ołtarzu, odmówił patrząc w oblicze Cesarza dwie modlitwy: *Deus, qui scis etc.* i *Omnipotens sempiternus Deus coelestium etc.* i złożono klejnoty koronne na ołtarzu. Członkowie orszaku zajęli miejsca u stop Królewskiego faldistorium, podług godności i dawnym zwyczajem. N. Cesarzowa Jmć, Członkowie Najjaśniejszej Rodziny Cesarzowskiej i Królestwo Ich Mość Sascy, dniem wprzód tu na obrząd koronacyyny przybyli, znaydowali się w oratorium po lewey stronie wielkiego ołtarza; pod tymże, i gdzie tylko miejsce było, poustawiano kilka trybun dla Członków Ciała Dyplomatycznego, dam, znakomitszej szlachty i dla reszty publiczności, a które-to trybuny wielką liczbą widzów napełnione były.

Teraz dwaj assistujący Biskupi, poprzedzeni od Wielkiego Ochmistra i Wielkiego Marszałka Koronnego, poprowadzili N. Pana do stopni wielkiego ołtarza, gdzie tenże, ukląkwszy przed siedzącym na swoim faldistorium Konsekratorem, po odmówieniu ze schyłonem ku ziemi obliczem przepisanych modłów, błogosławieństwo otrzymał, i z kąd znowu za pomocą assistujących Biskupów na tron powrócił.

Tu rozpoczęła się msza śpiewana. Po epistole zamilkła muzyka chorowa i zaczęto obrząd koronacyyny. J. C. K. Mość opuścił powtórnie tron, i stojąc na niższym stopniu ołtarza, na pytanie Konsekratora: *Vis fides sanctam?* odpowiedział: *Volo*, a na pytanie: *Vis regnum Tibi etc.*, odpowiedział: *Volo et in quantum divino fultus adjutorio ac solatio omnium suorum valero, ita me per omnia fideliter acturum esse promitto.* Potem zdjawszy koronę domową i ciągle klęcząc, odczytał w języku łacińskim, z leżącego na kolanach Konsekratora pontyfikału, przysięgę koronacyyną i odmówił za klęczącym obok siebie zastępcą Najwyższego Burgrabiego, przysięgę stanową.

(Dokończenie nastąpi.)

20-го Сентября.

Вчера въ 10 часовъ утра выѣхали отсюда Ихъ Величества Императоръ и Императрица, въ вождѣльномъ здоровьи въ обратный путь въ Вѣну. (D. P.)

Швейцарія.

Цюрихъ, 17-го Сентября.

На дняхъ проѣзжалъ чрезъ Нейшатель Графъ Поццо-ди-Борго. (G. C.)

Франція.

Парижъ, 16-го Сентября.

Слышно, что Генераль Пажоль, откажется отъ команды первой армейской дивизіи; его преемникомъ будетъ Генераль Бюжо.

— Министерство Г-на Тьера, сдѣлало большую ошибку, которую вѣроятно Министерство Г-на Гизо, успѣетъ воспользоваться. Кажется, что оно приведено было въ заблужденіе, по большей части ложными, а по крайвей мѣрѣ чрезвычайно преувеличенными полицейскими рапортами, такъ, что не смотря на сопротивление Людовика Филиппа, вслѣдствіе старались, чтобы Король въ теченіе Іюльскихъ дней, не дѣлалъ смотра гвардіи. Это была самая величайшая ошибка, какая могла только быть съ 1830 года. Слышно, что Людовикъ Филиппъ весьма сожалѣлъ, что вдругъ тогда не принялъ отставки Министровъ, и что не воспользовался этимъ случаемъ, чтобы дѣлать національной гвардіи, и на счетъ ихъ, усилить къ себѣ приверженность войновъ, поставивъ себя выше всякой опасности. Не Испанскія дѣла, но огорченіе Короля при упомянутомъ случаѣ, было безъ сомнѣнія причиною, почему распущенъ прежній Кабинетъ. Впрочемъ все остается по прежнему. Опасеніе возникшее по случаю происшествій въ Мадридѣ, болѣе и болѣе устраняется. Борьба въ Испаніи, продолжается не за право престолонаслѣдія, но въ разсужденіи образа мыслей съ 15-го и 18 столѣтій.

— Г. Мартенъ опасно боленъ, а Г. Моле по слабости здоровья еще не можетъ управлять своимъ Министерствомъ.

— Новый Префектъ Полиціи Г. Делессеръ, для безопасности столицы, учреждаетъ корпусъ патрулей или ночныхъ сторожей, которыхъ до сихъ поръ не было въ столицѣ.

— Говорятъ, что Горацій Вернетъ, имѣетъ порученіе выбрать во Франціи нѣсколько живописцевъ, скульпторовъ и строителей, съ которыми отправится въ Россію, для исполненія предположенныхъ тамъ, великолѣпныхъ произведеній искусства.

— Графиня Липано (вдова Мюрата), 11-го ч. выѣхала изъ Марселя, по собственнымъ дѣламъ, въ Парижъ.

— Изъ Тулона 14-го ч. отправлена габара *la Lamproie* къ Каталонскимъ берегамъ.

— Послѣднія письма изъ Мадрита отъ 10-го ч., не содержатъ ничего новаго, кромѣ увѣренія, что купоны дѣйствительнаго Испанскаго долга, будутъ непременно выкуплены 1-го Ноября. Мадритская придворная газета содержитъ множество постановленій, по которымъ получаютъ силу прежнія опредѣленія Кортесовъ. Однимъ изъ таковыхъ постановленій назначается Архіепископамъ и Епископамъ, оставляющимъ свои діоцезіи, по 20,000 реаловъ годоваго дохода съ тѣмъ, чтобы они остались въ Государствѣ, и на мѣстахъ, которыхъ для нихъ назначены. — Слышно, что Испанское Правительство заключило договоры съ разными банкирскими домами, которые обязались выдать деньги, для уплаты жалованья войску и снабженія онаго нѣкоторыми необходимыми потребностями.

17-го Сентября.

Здоровье Г. Мартенъ не дѣлается лучше. Полагаютъ, что онъ не въ состояніи будетъ принимать предложеннаго ему Министерства публичныхъ зданій, путей сообщенія и мостовъ.

— Г. Тьеръ 12-го ч. с. м. съ фамиліею и многочисленною прислугою, прибылъ въ Тулонъ, а на другой день на пароходѣ *Styx* отплылъ въ Италію.

— Арестованные въ концѣ Іюля и 5-го ч. с. м., всѣ освобождены. Кажется, что такимъ образомъ не послѣдуетъ упомянутого въ министерскихъ журналахъ рапорта на счетъ открытаго заговора.

— Въ Нантѣ произошли безпорядки, но они усмирены. Судъ приговорилъ на нѣсколько мѣсяцевъ къ заключенію каменщиковъ, за открытыя тайныя связи; товарищи покушались освободить ихъ изъ подъ стражи, причемъ ранено нѣсколько солдатъ и грабданъ. Опасались чтобы на другой день не возобновились эти происшествія.

— *Mémorial Bordelais* сообщаетъ: „Вчера протѣжалъ здѣсь чрезвычайный курьеръ изъ Мадрита въ Парижъ. Онъ сообщилъ извѣстіе, что Г. Мендизабаль наименованъ Министромъ Финансовъ, а Г. Ар-

Дня 20-го.

Вечора о godzinie 10-tej przed południem, wyjechali ztąd N. Cesarz i N. Cesarzowa Ich Mość z powrotem do Wiednia, w jak naysymptomszym stanie zdrowia. (D. P.)

Szwajcarya.

Zurich, 17-go Września.

Hrabia Pozzo-di-Borgo, przejeżdżał temi dniami przez Neufchatel. (G. C.)

Francya.

Paryż, dnia 16 Września.

Słychać, że Jenerał Pajol złoży dowództwo pierwszej dywizji woyskowej; następcą jego będzie Jenerał Bugeaud.

— Ministerium Pana Thiers, popełniło główny błąd, z którego Ministerium Pana Guizot będzie zapewne umiasto korzystać. Zdaje się, iż przez na pół fałszywe, a przynajmniej nadawczyźnie przesadzone raporty policyjne, dało się nieślychanie w błąd wprowadzić, i że pomimo oporu Ludwika Filipa, stale przy tém obstawo, aby Król wczasie dni lipcowych nie odhywał przeglądu gwardyi. Był to błąd nayg rszy ze wszystkich, jakie popełniono od roku 1830. Słychać, że Ludwik Filip bardzo tego żałował, iż zaraz wtedy nie przyjął podania się Ministrów do dymissyi, i że niekorzystał z tej okoliczności, aby się własnje gwardyi narodowej pokazać, i kosztem ich powiększyć przychylnosc gwardyi przez okazanie się wyższym nad wszelką bojęz. Nie interessa hiszpańskie, ale zły humor Króla z powodu tej okoliczności, jest prawdziwą przyczyną rozwiązania się byłego gabinetu. Zresztą wszystko po dawnemu zostaje. Trwoga, którą wzbudziły wypadki madryckie, zaczyna powoli ustępować. Walka w Hiszpanii istnieje nie o prawo sukcesyi do tronu, ale o pomysły z wieku 15 i 18 go.

— Pan Martin, jest niebezpiecznie, a Pan Molé tak mocno chory, że nie może jeszcze przewodniczyć interesom wydziału swego.

— Nowy prefekt policyi Pan Delessert, zaprowadza dla bezpieczeństwa stolicy, korpus patrolistów czyli stróżów nocnych, których nie było dotąd w stolicy.

— Mówią, że Horacy Vernet ma zlecenie wybrać we Francyi pewną liczbę malarzy, rzeźbiarzy i budowniczych, z którymi uda się do Rossyi dla wykonania tam zamierzonych wzniosłych dzieł sztuki.

— Hrabina Lipano (wdowa po Królu Muracie), wyjechała dnia 11 z Marsylii, udając się dla uregulowania interesów swoich do Paryża.

— Z Tulonu wysłano dnia 14 gabarrę *La Lamproie*, ku brzegom Katalonii.

— Ostatnie listy z Madrytu są daty 10 b. m. Nie masz w nich nic nowego, wyjąwszy zapewnienie, że kupony czynnego długu hiszpańskiego, będą nie zawołnie na dniu 1 Listopada wykupione. Madrycka gazeta dworska obejmuje niestananie mnóstwo postanowień, przywracających moc dawnym uchwałom korteżów. Jedna z nich przeznaczą dla Arcy-Biskupów i Biskupów, którzy dycezyje swoje opuszczają, rocznego dochodu 20,000 realów, jeżeli pozostaną w kraju i w miejscu, które im na pobyt wskazano. — Słychać, że Rząd Hiszpański zawarł układy z różnemi domami handlowemi, które obowiązują się zaliczyć pieniądze na zaopatwienie woyska i opatrzenie gwałtowniejszych jego potrzeb.

Dnia 17.

Stan zdrowia Pana Martin pogorsza się co chwila. Sądzą, że przeznaczanego sobie Ministerium budowl publicznych, tudzież dróg i mostów, nie będzie mógł objąć.

— Dnia 12 b. m. przybył do Tulonu z rodziną swoją i liczny orszak domowników, Pan Thiers, a zaraz nazajutrz wsiadł na pokład okrętu parowego *Styx*, udając się do Włoch.

— Wszystkie osoby, areztowane w końcu Lipca i na dniu 5 b. m., zostały na wolność puszczone. Zdaje się, że obiecany przez gazety Ministerialne raport względem odkrytego spisku, tym sposobem nie będzie miał miejsca.

— W Nantes zaszły zaburzenia, które usmierzone. Sąd skazał na kilkomiesięczne więzienie czeladników mularskich przekonanych o należenie do zakazanych związków; ich towarzysze chcieli ich uwolnić zpod straży, przyczem było ranionych kilku żołnierzy i obywateli. Obawiano się, aby nazajutrz nie ponowiono scen tychże samych.

— *Mémorial Bordelais* pisze: „Wczoray przejechał tedy goniec nadzwyczajny z Madrytu do Paryża. Ma on wieść wiadomość, że Pan Mendizabal został mianowany Ministrem Skarbu, a Pan Arguelleres Prezesem

и проч. долженъ уплатить пени въ Норвежскую кассу 1,000 талеровъ, столькоже въ вознагражденіе адвокату и Кавалеру Патерсону, 300 талеровъ Секретарю Рису, 120 рейхсталеровъ за судебныя издержки, и 30 талеровъ за прочтеніе процесса." (D. P.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 31-го Августа.

Замѣчено, что въ настоящее время царствуетъ здѣсь чрезвычайная тишина въ дипломатикѣ, впрочемъ изъ сего нельзя заключать, что теперь, политическія отношенія довольно устроены.

— О намѣреніяхъ Сѣверо-Американскаго флота, который сталъ на якорь въ Корфу, и получивъ требуемыя подкрѣпленія, хочетъ посѣтить устье Дарданелловъ и берега Сиріи, разныя дѣлають догадки.

— Объявлено постановленіе Султана, что отнынѣ празднованіе дня рожденія и вступленія на престолъ Султана, будетъ торжествуемо по Арабскому календарю. Такимъ образомъ первый будетъ 16 Августа, а второй 22 Декабря. (G. C.)

— Безпокойства въ Албаніи усмирены, а начальникъ бунта Тали-Бей самъ сдался.

— Императорско-Россійскій Посланникъ Г. Бутенева, третьяго дня въ честь Австрійскаго Конترъ-Адмирала Дандоло, далъ блистательный балъ. На немъ находились многіе члены Дипломатическаго Корпуса, и между прочими, прибывшіи недавно Секретарь Англійскаго Посольства Г. Уркхартъ, котораго весьма дружественно принималъ Г. Бутеневъ. Помянутый Контеръ-Адмиралъ посѣщалъ вчера Великаго Визиря, также Министровъ Внутреннихъ и Иностранныхъ Дѣлъ, а завтра въ сопровожденіи Визиря Ахмедъ-Паши, будетъ посѣщать арсеналъ и флотъ, а потомъ сдѣлаетъ визитъ Вельможамъ.

— Увѣдомляютъ изъ Сиріи, что войско подъ командою Ибрагима, собралось въ сѣверныхъ пашалыкахъ, а наиболѣе на границѣ Караманіи. Наборъ рекрутъ не прекращается. Не извѣстно, съ какою цѣлю Мехмедъ-Али безпрестанно увеличиваетъ свое войско, когда (какъ слышно); хочетъ только пріобрѣсти нѣсколько мѣстъ на берегахъ Чернаго моря. Кажется, что онъ не желаетъ дѣйствовать наступательно противу Порты; ибо постоянно производитъ платежи дани. Вѣроятно, онъ опасается нападеній со стороны Порты, и сыну своему велѣлъ наблюдать за всѣми движеніями Решидъ-Паши.

— Корпусъ, съ которымъ дѣйствуетъ Ларисскій Паша, противу мятежниковъ Фессаліи, Албаніи и Ливадіи, будетъ увеличенъ до 15,000 чел. Порта приказала Пашамъ тамошнихъ окрестностей и Македоніи, доставить сему корпусу новыя подкрѣпленія.

— Недавно прибылъ сюда отрядъ, такъ названныхъ, военныхъ наставниковъ, выписанныхъ изъ тѣхъ Европейскихъ Державъ, коихъ войска лучше другихъ образованы, и извѣстны по своей дисциплинѣ. Они назначены только для элементарной тактики, и будутъ опредѣлены Адъютантами къ Генераламъ, которымъ будутъ служить и совѣтами. Хотя число оныхъ недостаточно, и ясно видно, что такихъ наставниковъ должны быть тысячи, чтобы Турецкое войско поставитъ только въ примѣрномъ образованіи съ Европейскимъ, (на что по крайней мѣрѣ Султанъ долженъ бы посвятить четверть года), впрочемъ его неостанавливаютъ никакія препятствія, а твердость съ какою приводитъ въ исполненіе введенныя имъ преобразованія, достойна удивленія. (D. P.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Нынѣшнее народонаселеніе Австріи превышаетъ количество 35,400,000 душъ жительствоющихъ на пространствѣ 12,453 кв. миль въ пятнадцати провинціяхъ, между которыми наибольшая есть Венгрія; а прибрежная область наименьшая. Народонаселеніе въ Венгріи составляетъ 11,225,587, въ Галиціи 4,217,791, въ Богеміи 3,936,548, въ Ломбардіи 2,416,567, въ Моравіи и Силезіи 2,026,906 въ Венеціи 2,401,180, въ Трансильваніи 1,930,259, въ Нижней Австріи 1,284,888, въ войсковой границѣ 1,041,675, въ Штиріи 902,408, въ Верхней Австріи 833,844, въ Тироли 811,426, Коринтіи и Краинѣ 788,179, въ Прибрежной области 405,812, въ Далмаціи 350,388. Наиболѣе населенное Королевство Ломбардо-Венеціанское. — Моравія, Богемія, Нижняя Австрія, Прибрежная область, Венгрія, Галиція Штирія, Каринтія, Верхняя Австрія, Трансильванія, едва имѣютъ половину народонаселенія, въ сравненіи съ Италіею; а Тироль, Далмація и войсковая граница, менѣе другихъ странъ населены.

— Въ Гатерсе, въ Графствѣ Дерби, живутъ шестеро братьевъ, имѣющихъ отъ роду, среднимъ числомъ, по восьмидесяти лѣтъ. (C. II.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 25 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Лезе Боровскій.

пфаци за карę до кассы Норвежскіей 1,000 таларовъ, oraz tyleż jako wynagrodzenie Adwokatomu i Kawalerowi Paterson, tudzież 300 talarow Sekretarzowi Riesk, 120 talarow за кошта sądowe i 30 tal. за przeczytanie cytacyi sprawy." (D. P.)

ТУРЦИЯ.

Konstantynopol, d. 31 Sierpnia.

Zrobiono uwagę, że w tej chwili panuje tu niezwykła cisza w dyplomacyi, nie można jednak wnosić ztąd, ażeby stosunki polityczne były już témsamém dostatecznie uregulowane.

— O celach floty północno-amerykańskiej, która przy Korfu zarzuciła kotwicę, a po otrzymaniu żądanych posiłków chce zwiedzić uście Dardanellów i wybrzeża Syrii, nierzadko urosły domysły.

— Ogłoszone zostało postanowienie Sułtana, że od-tąd uroczystość urodzin i wstąpienia na tron Wielkiego Sułtana według Arabskiego kalendarza ma być obchodzona. Tym sposobem przypadać będzie, pierwsza na dniu 16 Sierpnia, a druga na dniu 22 Grudnia. (G. C.)

— Niespokojności w Albanii zostały usmierzone, a naczelnik buntu Tehli Bey sam się poddał.

— Poseł Cesarsko-Rossyyski, Pan Buteniew, dał o-negdaj świetny bal na uroczczenie Austriackiego Kontr-Admirala Dandolo. Było na nim wielu członków ciała dyplomatycznego. Między innymi znajdował się przybyły nie dawno Sekretarz Poselstwa Angielskiego P. Urquhart, którego Pan Buteniew bardzo grzecznie przyjął. Wspomniany Kontr-Admirał odwiedził wczora Wielkiego Wezyra, oraz Ministrów Spraw Wewnętrznych i Zagranicznych. Jutro zaś w towarzystwie Wezyra Ahmed Baszy, zwiedzi arsenał i flotę, a potem odda wizyty magnatom państwa.

— Donoszą z Syrii, iż wojsko pod dowództwem Ibrahima zgromadziło się w północnych baszowstwach, zwłaszcza na granicy Karamanii. Wybieranie rekrutów nie ustaje. Nie wiadomo, jaki jest cel Mehmeda Alego w ciągłym powiększaniu armii swojej, kiedy (jak słychać) chce tylko zapewnić sobie posiadanie kilku miejsc nad brzegami morza Czerwonego. Zdaje się, iż nie chce zaczepnie działać przeciw Porcie; okazuje bowiem punktualność w płaceniu baraczu. Podobnem do prawdy jest, iż obawia się uderzenia ze strony Porcy, i synowi swemu zalecił, aby dawał baczość na wszelkie poruszenia Reszyda Baszy.

— Korpus, z którym Basza Laryssy działa przeciw powstańcom Tessalii, Albanii i Liwadyi, ma być powiększony do 15,000 ludzi. Pорта zaleciła Baszom w tamiecznych okolicach i Macedonii, aby nowe kontyngensa do korpusu tego dostawiali.

— Nie dawno przybył tu oddział wojskowych instruktorów, sprowadzonych z tych krajów europejskich, których woyska należą do najlepiej wyćwiczonych i są znane z dobrej karności. Ludzie ci wybrani do samej tylko elementarnej taktyki, mają być umieszczeni jako adjutanci przy Jenerałach, którym służyć będą za doradców. Chociaż liczba ich nie jest dostateczną, i przekonano się, iż potrzebaby mieć tysiące takich instruktorów, aby wojsko tureckie postawić w przybliżonem tylko do woyska europejskiego wykształceniu, na co nymniej ćwierć wieku musiałby Sułtan poświęcić, nie wstrzymując go jednak żadne w tym względzie przeszkody, a wytrwałość, z jaką popiera wprowadzone przez siebie reformy, zasługuje na podziwienie. (D. P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Terazniejsza ludność Austrii przewyższa liczbę 35,400,000, dusz, osiadłych na przestrzeni 12,453 mil kwadratowych w piętnastu Krajach, między którymi Węgry są największe, a kraina nadbrzeżna (Littorale) jest najmniejszą. Ludność w Węgrzech wynosi 11,225,587, w Galicyi 4,217,791, w Czechach 3,936,548, w Lombardyi 2,416,567, w Morawii i Szlązku 2,026,906, w Wenecyi 2,401,180, w Siedmiogrodzie 1,930,259, w Austrii dolnej 1,284,888, w Woyskowej granicy 1,041,675, w Styrii 902,408, w Austrii górnej 833,844, w Tyrolu 811,426, w Karyntyi i Karnioli 788,179, w kraju Nadbrzeżnym 405,812, w Dalmacyi 350,388. Najbardziej zaludnione jest Królestwo Lombardzko-Weneckie. Morawia, Czechy Austrii dolna, Kraj nadbrzeżny, Węgry, Galicya, Austrii górna, Styria, Karyntya, Siedmiogród, ledwo w połowie są tak zaludnione, jak Włochy; Tyrol zaś, Dalmacya i woyskowa granica, najmniej są osiadłe.

— W Hatersee, w Hrabstwie Derby, żyje sześciu braci, którzy mają wieku, licząc równo na każdego po ośmdzieślat lat. (P. P.)